

«Trollkjerka» et sted for lek og spenning

Av Eva Tveter og Dag Mysen

Vi ungene som bodde i strøket rundt Susebakke under og like etter krigen Vi tok oss ofte en tur til «Trollkjerka». Området rundt denne trolske steinen var bevoskt med skog og lyng den gang. Der var ingen hus, men en fin ås med trær for klatring og bygging av barhytter. Ikke visste vel vi at denne digre 3:einen var et minne fra siste istid. Det var artigere å tenke på at den var havnet etter et kjempekast av et farlig troll. Det artigere å tenke på at den var havnet etter et kjempekast av et farlig troll. Vi hadde jo alle lest eventyrene av As8iornsen og Moe, og de fleste barn likte å gyse av spenning av og til. Dette var før TV-alderen med krim-serier og skumle filmer, og ekspedisjonene til Trollkjerka ble derfor vår detektime. I «Åsen», som vi kalte nåværende «Kirkås» kunne det dukke litt av hvert. Var det noe sted vi kunne treffe på troll, huldre, nisser og kanskje underjordiske, måtte det vel være ved Trollkjerka.

Og jommen men traff vi på «overjordiske» også. I vår barndom var hulrommet under den store steinen ofte et overnattingssted for hjemløse menn som vi syntes så skumle ut. Dårlig kledde, litt skitne og ubarberte. Selvfølgelig var det synd på dem - men de trigget vår trang til spenning. Under steinen fant de ly for vær og vind, og med en sammenbrettet pappeske som underlag fikk de kanskje noen timers søvn i «kjerkekjelleren».

Det var ikke pent av oss - og våre

Trollkjerka i Kirkås. Foto: Eva Tveter.

foreldre ville nok ikke bifalt det (om de hadde visst) at vi av og til «lusket» oss inn mot Trollkjerka for å se om det var noen overjordiske leieboere der. Én gang ble vi observert av en av disse overnatterne som kjeppjaget oss med trusler om at det ville gå oss ille om vi våget å vise oss én gang til. Og selvfølgelig våget vi det!

Veien opp til Trollkjerka gikk fra «Gropa» som var tomta til murmester Johannes Myhre, nede ved veien før Susebakksvingene. Derfra gikk vi over «Branntomta» litt høyere opp i åsen der vi var vitne til en skogbrann under krigen. Der kom vi av og til over tyske soldater som flørtet med norske jenter,

og uforsiktig sigarettøyking og tørr lyng ble en gang årsak til at noen mål av nåværende Kirkås ble svidd av.

For øvrig var Trollkjerka en veldig fin klatrestein (en burde ha gummisåler når en skulle klatre til topps) og også et fint skjulested når vi lekte gjemsel. Kjerka egnet seg også for matpakketurer og fortrolige jentesamtaler.

Eva Tveter

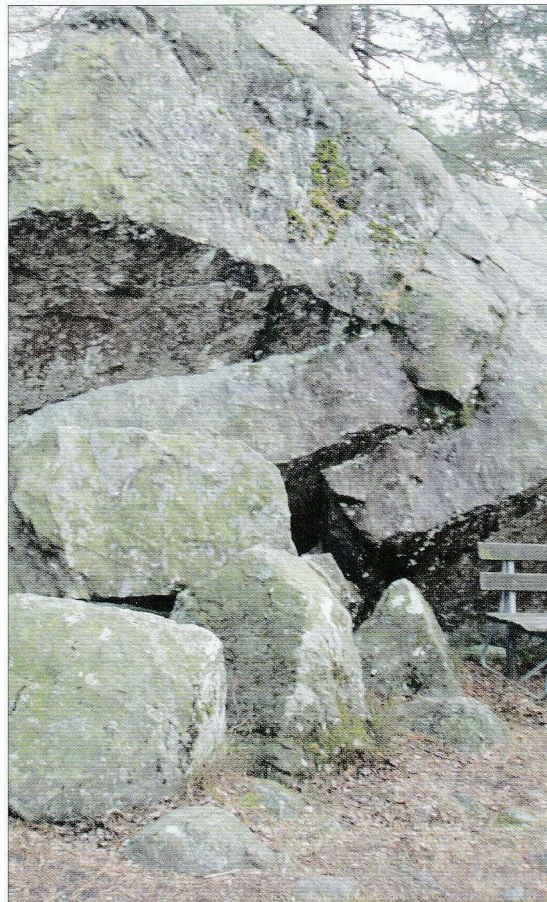
Favorittsted for Mysen-speiderne

«Trollkjerka» var et yndet sted for speiderne på Mysen, helt fra starten før siste krig og til Kirkås ble utbygd som boligområde.

Det var kort vei dit, og området rundt den hemmelighetsfulle kjempesteinen var flatt og fint og kunne brukes til mange viktige speideraktiviteter. Her hadde vi patruljemøter både i sommerhalvåret og på vinterstid. Det var stemningsfylte troppsmøter på kveldstid i halvmørket med bål. Vi trente på å kaste med livline, øvde førstehjelp, trente på utallige speidermerker vi kunne ta.

Selv om det bare var en rask spaser- eller sykkeltur fra sentrum, kom vi inn i en annen verden rundt «trollkjerka», som ved et trylleslag Disse opplevelsene sitter spikret i hukommelsen og i kroppen som en verdifull og viktig del av oppveksten på Mysen.

Dag Mysen

Her ser vi inngangsporten til «Kjerkekjelleren», hulrommet under den store steinen der uteliggere søkte ly for vær og vind. Dette var før Kirkås ble utbygget til villastrøk, og at denne «kjelleren» også huset både troll og underjordiske, var ungene rundt Heggin og Susebakke ganske sikre på.

Slike «flyttsteiner», også kalt «flyttblokker», er løse steiner som isen i istiden bragte med seg og satte igjen. De kan ligge på åpne flater og ha en ganske uforklarlig plassering. Mange slike flyttsteiner i Norge har fått egne navn, slik som «Trollkjerka» i Kirkås. Foto: Eva Tveter

Eidsberg har mange minner fra siste istid

Monaryggen er en stor israndmorene som ble dannet for ca 10 000 år siden, og her kan man finne steinsorter fra store deler av sør-øst-Norge.

Og ved Stranda i Trømborg kan man finne havskjell i jorda. Trømborgfjella lå jo som ei øy i isen før den trakk seg tilbake.